

Minister van Justitie en Veiligheid
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Politieel Beleid en
Taakuitvoering

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
23 mei 2023

Ons kenmerk
4674780

nota

1. Aanleiding

Op 23 juli 2018 is het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake politiesamenwerking tot stand gekomen. Voor het daadwerkelijk inwerking treden en toepassen van bepaalde mogelijkheden uit het verdrag is dit afhankelijk gemaakt van nadere regelingen in de vorm van uitvoeringsovereenkomsten. Na de ondertekening van het verdrag in 2018 zijn 4 uitvoeringsovereenkomsten, inzake artikel 13, zesde lid, artikel 15, vijfde lid, artikel 16, vijfde lid en artikel 25, vierde lid, geprioriteerd om gelijktijdig met het verdrag in werking te treden. Deze uitvoeringsovereenkomsten zullen afgesloten worden tussen twee of drie Benelux-landen, al naar gelang de behoeften en de wettelijke mogelijkheden van elk land. De 4 concept uitvoeringsovereenkomsten zijn in onderling overleg met de verdragspartijen tot stand gekomen. Het voornemen om de vier uitvoeringsovereenkomsten tot stand te brengen moet in een zogenoemde voorhangprocedure voorgelegd worden aan het parlement, ingevolge art. 7, onderdeel b, juncto art. 8, lid 2, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het starten van de voorhangprocedure in het parlement, zodra de MR heeft ingestemd met het sluiten van de uitvoeringsverdragen.

3. Kernpunten

De uitvoeringsovereenkomsten die geprioriteerd zijn om gelijktijdig met het verdrag in werking te treden zijn:

- De uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 13 betreft de uitwisseling van referentielijsten voor toepassing van automatische kentekenplaatherkenning;
- De uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 15 bevat afspraken over de raadpleging van elkaars politiedatabanken in een gemeenschappelijke politiepost, zoals in Baarle-Hertog, Baarle-Nassau;
- De uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 16 heeft betrekking op de raadpleging van voor de politie toegankelijke databanken tijdens gemengde patrouilles en gemeenschappelijke controles;
- De uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 25 betreft het vervoer en de begeleiding van personen in het kader van de toepassing van de vreemdelingenwetgeving.

Omdat de overeenkomsten inzake de artikelen 13, 15 en 16 bepalingen inzake privacy bevatten, zijn deze overeenkomsten – informeel - voorgelegd aan de nationale autoriteiten voor persoonsgegevens van Nederland en België, net zoals eerder ook met het verdrag zelf is gebeurd. De adviezen van deze autoriteiten zijn verwerkt in de onderhavige uitvoeringsovereenkomsten. De Nederlandse autoriteit heeft inhoudelijk alleen over de uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 13 van het verdrag geadviseerd.

Het advies van de AP inzake artikel 13 is overgenomen en verwerkt in de voorliggende ontwerptekst. Voor zover het advies ertoe strekte om voor het voorgestelde gebruik van ANPR in de uitvoeringsovereenkomst dezelfde waarborgen in te richten als voor de veel verdergaande ernstige beperking van grondrechten die het gebruik van ANPR op grond van artikel 126 jj Sv met zich mee brengt is dit niet overgenomen. Dit geldt ook voor het aanvullende advies van de autoriteit dit te doen voor het gebruik van ANPR door de politie binnen Nederland. Naar de huidige inzichten vanuit het oogpunt van gegevensbescherming is er geen dwingende reden om dit regime over te nemen voor de veel minder ernstige beperking van grondrechten die de beoogde regeling met zich mee brengt. Het onverkort overnemen van het advies van de AP zou niet alleen de internationale samenwerking maar ook de bestaande binnenlandse inzet van ANPR door de politie beperken tot een fractie van de huidige toepassing.

De ontwerp uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 25 vervangt de huidige regeling van 16 juni 2016 onder het verdrag van Senningen betreffende de praktische gang van zaken rondom vervoer van derdelanders die niet de nationaliteit hebben van een van de Benelux-landen.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In Kamervragen¹ en het Commissiedebat politie d.d. 19 april 2023 is de regering door de Tweede Kamer gevraagd om in te zetten op voorspoedige implementatie van het Benelux politieverdrag. Als antwoord is door de Minister van Justitie en Veiligheid aangegeven dat een voorspoedig inwerkingtreding van het verdrag zonder meer wenselijk is, met name vanwege de verruimende mogelijkheid om politieke bevoegdheden uit te oefenen op elkaars grondgebied zoals bij grensoverschrijdende achtervolging en de inzet van speciale interventie-eenheden.

Zowel tussen de betrokken Benelux-ministers als tussen de drie minister-presidenten is meerdere malen overlegd over de wens te komen tot spoedige inwerkingtreding van het Benelux politieverdrag.

4.2 Financiële overwegingen

Bij gelegenheid van de vaststelling van de tekst van het verdrag (mei 2018) dat het verdrag nieuwe mogelijkheden biedt die enerzijds organisatorische en (incidentele) technische aanpassingen vergen en anderzijds kunnen bijdragen aan een vermindering van het aantal verzoeken om rechtshulp of informatiedeling. Of uit deze uitvoeringsovereenkomsten onvoorziene incidentele en structurele kosten voortvloeien voor de betrokken uitvoeringsdiensten (die redelijkerwijs niet binnen de huidige kaders kunnen worden opgevangen) is vooraf niet goed te bepalen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Politieel Beleid en
Taakuitvoering

Datum
23 mei 2023

Ons kenmerk
4674780

¹ 2022-2023, aanhangsel 1728

Dat is primair het gevolg van het feit dat de teksten van deze uitvoeringsovereenkomsten nog niet waren vastgesteld, laat staan in werking zijn getreden.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Politieel Beleid en
Taakuitvoering

4.3 Juridische overwegingen

Voor het daadwerkelijk kunnen benutten van de in het verdrag voorziene (intensievere) mogelijkheden tot samenwerking en het profiteren van eenvoudigere en snellere procedures en communicatie met de Verdragsluitende partijen zijn de uitvoeringsovereenkomsten randvoorwaardelijk en derhalve van groot belang. De vaststelling van de uitvoeringsovereenkomst op grond van artikel 13 van het verdrag (ANPR) is randvoorwaardelijk voor de formele inwerkingtreding van het verdrag.

Datum
23 mei 2023

Ons kenmerk
4674780

4.4 Krachtenveld

Benelux

Met name België hecht groot belang aan de spoedige inwerkingtreding van het verdrag. Het verdrag draagt bij aan een vermindering van het aantal verzoeken om rechtshulp of informatiedeling en maakt de beoogde en dringend wenselijke samenwerking tussen de speciale interventie –eenheden juridisch mogelijk (DSI).

Nederland

Voor de Nederlandse politie en de Koninklijke marechaussee en ook het Nederlandse Openbaar Ministerie geldt dat het verdrag de operationele grensoverschrijdende inzet eenvoudiger en efficiënter maakt dan onder het huidige regime van het verdrag van Senningen van 2004.

4.5 Strategie

Gezien het grote belang dat wordt gehecht aan spoedige inwerkingtreding van de het Benelux Politieverdrag (september/oktober 2023) is het wenselijk om de uitvoeringsovereenkomsten vast te stellen. Pas na het doorlopen van de Nederlandse parlementaire voorhangprocedure voor de uitvoeringsovereenkomsten kan bezien worden of inwerkingtreding van het verdrag in het najaar 2023 haalbaar is. Daarvoor is het noodzakelijk dat de voorhangprocedure uiterlijk in de eerste week van juni 2023 wordt gestart.

4.6 Uitvoering

Met de verdragspartijen is overeenstemming over de voorliggende overeenkomsten. De teksten voor uitvoeringsovereenkomsten worden aan de MR ter instemming aangeboden met het oog op het starten van de parlementaire voorhangprocedure door de minister van Buitenlandse Zaken. De politie heeft een apart traject ingericht op de implementatie van het nieuwe verdrag, met name ook instructie over de uitvoering van nieuwe bevoegdheden.

4.7 Implementatie

Randvoorwaarde voor inwerkingtreding van het verdrag inclusief de voorliggende uitvoeringsovereenkomsten is het succesvol doorlopen van de voorhangprocedure in het parlement. Daarnaast is in de uitvoeringsovereenkomsten van art. 13, 15 en 16 een bepaling opgenomen dat toepassing kan plaatsvinden wanneer de verdragspartijen (Nederland en België) aan elkaar melden dat zij technisch en organisatorisch klaar zijn voor de toepassing ervan. Onder organisatorisch wordt ook verstaan dat de politiemedewerkers voldoende zijn opgeleid.

4.8 Communicatie

De politiediensten van België en Nederland worden onderwezen onder welke voorwaarden en procedures uitvoering wordt gegeven aan de uitvoeringsovereenkomsten.

Indien de voorhangprocedure van de vier voorliggende uitvoeringsovereenkomsten succesvol wordt afgerond, kan de datum voor een formele gelegenheid rondom de inwerkingtreding van het verdrag worden georganiseerd. Hier zal communicatie aan worden gekoppeld.

In het Halfjaarbericht politie dat voor het reces aan de Tweede Kamer wordt gezonden wordt nader ingegaan op het belang van het verdrag.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

De adviezen van de Autoriteit Persoonsgegevens zijn voorgelegd in de advisering richting de Minister van Justitie en Veiligheid en meegenomen in de afweging tot aanpassing van de uitvoeringsovereenkomst artikel 13.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Politieel Beleid en
Taakuitvoering

Datum
23 mei 2023

Ons kenmerk
4674780